

Regionalt kulturnätverk/Litteraturhus i Dalarna

Bakgrund

Idén om ett Dalarnas Litteraturhus, i form av ett regionalt kulturnätverk med länsbiblioteket som ansvarigt och samlat regionalt resurscentrum, väcktes av och har sin bakgrund i de förslag som Aktionsgruppen för barnkultur lämnade i betänkandet *Tänka framåt, men göra nu: Så stärker vi barnkulturen* (SOU 2006:45) Vi tänker oss ett regionalt resurscentrum, som ansvarar för verksamhetsutveckling för att öka barns läsförståelse och så bidra till deras språkutveckling och utveckling till tänkande läsare. Ett centrum för stärkt insikt om litteraturen som konstform liksom att utveckla nya läsfrämjande metoder för såväl barn som vuxna bland annat genom samverkan med andra regionala kulturutövare och konstnärer.

Länsbibliotek Dalarna arbetar redan regionalt med litterära evenemang där vi bland annat lyfter fram författare med Dalaanknytning. Ett av länsbibliotekets mål, formulerat av landstinget lyder:

- **tillsammans med kommunbiblioteken i nätverk driva läsfrämjande verksamhet för barn, ungdom och vuxna för att stimulera läsupplevelser och främja språkutveckling och demokrati**

Barnbibliotekskonsulenterna och länsbibliotekscheferna arbetar aktivt med projektet Läskonster, där över 20 barnbiblioteksarbetare i Dalarna deltar. En annan konsulent på länsbiblioteket planerar för utveckling av nya läsfrämjande metoder för vuxna, liksom att stimulera och stödja arbetsplatsbibliotek och samverkan mellan bibliotek och studieförbund. Att vuxnas läsvanor påverkar barns är bevisat.

Länsbiblioteket har goda erfarenheter av regional samverkan mellan de olika kulturinstitutionerna. En barn- och ungdomskulturgrupp har sedan flera år gemensamma aktiviteter. Denna grupp befinner sig just i en utvecklingsfas för att utveckla arbetsformer som leder till att barn och unga får mer tillgång till och deltar i kulturaktiviteter.

En rad för de regionala kulturinstitutionerna gemensamma projekt med ett övergripande arbetssätt har genomförts, såsom *Berätta!, Läs en film!, Hemma, Inspirationsdagar* och nu senast litteraturdagar med inslag av boksamtal och författarsamtal med anledning av *Selma Lagerlöf-jubiléet*. Högskolan Dalarna och media i Dalarna ingår också i nätverksaktiviteterna liksom författare och andra konstnärer. Länsbiblioteket har samarbete med och god kontakt med många av länsförfattarna.

Syfte och mål

*Att Länsbibliotek Dalarna utvecklar ett regionalt resurscentrum för litteratur och läsning.

* Att i Dalarnas län få till stånd ett regionalt kulturnätverk där kompetenser från olika kulturformer ingår och med Länsbiblioteket som sammanhållande länk och ytterst

ansvarigt för nätverket.

- * Att verka för en samsyn i nätverket om vad reflekterande läsning och andra fördjupade kulturupplevelser är och kan vara för barn och unga, genom att nätverket för sin egen del anordnar gemensamma studier, föreläsningar, diskussioner och workshops. På så sätt kan nya samverkansformer uppstå som bidrar till upplevelser på tvärs genom konstformerna.
- * Att nätverket samverkar för att inspirera och stödja förmedlare och viktiga vuxna kring barn och unga till läs-och kulturupplevelser och eget utövande.
- * Att nätverket, och i förlängningen förmedlarna, arbetar långsiktigt med att stimulera, öka och fördjupa barns och ungas läsning, deras kulturupplevelser och eget skapande.
- * Att det vidgade text- och språkbegreppet ska vara det genomgående temat, i syfte att möjliggöra alla barns språk- och läsutveckling.

Målgrupp

Regionala kulturinstitutioner och –konsulenter, pedagoger, konstnärer, författare, kommunbiblioteken, kommunala resurser för kultur och andra intresserade medverkar i nätverket.

Mottagare av aktiviteter kan vara personal på skolbibliotek, skola, barnomsorg, kommunbibliotek och filialer.

Idé

Litteraturhus som ett regionalt kulturnätverk

Dalarnas litteraturhus är ett regionalt kulturnätverk med Länsbiblioteket som sammankallande och fast punkt. Deltagare i nätverket kan vara kulturarbetare från teatern, filmen, musiken, biblioteken, konsten, dansen och hemslojden. Pedagoger med särskilt intresse för och kunskap om kultur ska också vara välkomna att delta. Utöver en fast stomme av deltagare i nätverket finns det en öppenhet för mer tillfälliga medverkande då nya impulser är viktiga och behövs.

Alla i nätverket bör finna och se en vinst för den egna kulturverksamheten, en vinna/vinna situation. Länsbiblioteket bär dock störst ansvar och kostnader.

Idén med ett regionalt kulturnätverk och dess uppgifter bygger på en samsyn hos deltagarna om att kultur ger insikt om hur världen ser ut, erbjuder förståelse, reflektion och kommunikation och svarar på frågan varför kultur är betydelsefullt för barn och unga.

Nätverket vill vara ett fast och kontinuerligt stöd för förmedlarna i hela länet. Nätverket samspelar med och är ett stöd för de lokala nätverk som byggs kommunalt.

Tidplan

Våren och sommaren 2009: planering på länsbiblioteket

Sommaren 2009: Almedalen – Kupolen

Litteratordag på Kupolen

Hösten 2009; gemensamt internt för den regionala kulturen

Våren 2010: Arrangemang för lässtimulans som är metodutveckling för vuxnas läsning

osv

Dokumentation, utvärdering

Att bygga ett sådant här resurscentrum är en längre process, som för länsbiblioteket innebär att vi tar ett större ansvar regionalt för läsupplevelse och -förståelse för såväl barn som vuxna. Kontinuerlig dokumentation görs med hjälp av loggbok, foto och webb, ev. några filmade tillfällen. Utvärdering sker med hjälp av enkäter och intervjuer.

Marknadsföring

Verksamheten ska marknadsföras för och visas för politiker och beslutsfattare i första hand, liksom media och andra opinionsbildare

Finansiering

Länsbibliotekets budget ger egeninsats och medfinansiering.

Sökt utökade medel från Landstinget Dalarna

Falun 090324

Lisa De Souza
Länsbibliotekarie
Länsbibliotek Dalarna

Carina Lindstedt
Barnbibliotekskonsulent
Länsbibliotek Dalarna

